Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2016

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

Sláinte agus Cúram Sóisialta
Teastas Singil

Aonad SA2: Forbairt Phearsanta

GHS21

[GHS21]
DÉ CÉADAOIN 22 MEITHEAMH, IARNÓIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.
Freagair **gach ceann** de na **tri** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **2(e)(i)**, **3(d)** agus **3(g)**.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	**Marcanna**
1	
2	
3	
Marc Iomlán	

1.

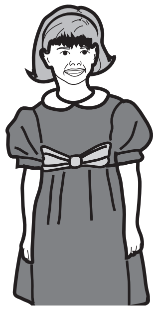

Tá Emma 9 mbliana d'aois.

(a) Is í aois an pháiste an chéim beatha ina bhfuil Emma, a mhaireann

ó ________ bliain go ________ bliain. [2]

(b) Na ceannteidil seo a leanas in úsáid agat, pléigh na patrúin ionchais a bhaineann le fás agus forbairt le linn aois an pháiste.

Fás agus forbairt fhisiceach

____

____

____

____

____

____ [3]

Fás agus forbairt intleachtach

____

____

____

____

____

____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Fás agus forbairt mhothúchánach

____ [3]

Fás agus forbairt shóisialta

____ [3]

(c) Taitníonn an scoil le Emma agus tá dul chun cinn maith á dhéanamh aici.

(i) Sainaithin an cineál caidrimh atá ag Emma lena múinteoir.

____ [1]

(ii) Mínigh an dóigh a mbeadh tionchar dearfach ag an oideachas ar fhéinchoincheap Emma.

____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d) Comhlánaigh an tábla thíos leis an an dóigh a bhféadfadh tosca timpeallachta dul i bhfeidhm ar fhás agus forbairt fhisiceach Emma a phlé.

Truailliú
[3]
Dálaí maithe tithíochta
[3]
Rochtain olc ar sheirbhísí sláinte
[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(e)

Is é Luke dearthháir óg Emma agus tá sé 2 bhliain d'aois.

(i) Is í naíonacht an chéim beatha ina bhfuil Luke, a mhaireann

ó ________ go ________ bliain. [2]

(ii) Scríobh ceithre shampla d'fhorbairt intleachtach sa chéim beatha seo.

1. ______________________________ [1]

2. ______________________________ [1]

3. ______________________________ [1]

4. ______________________________ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

2 Tá Tomás agus Diana beirt 64 bliain d'aois. Tá siad pósta le ceithre bliana is tríocha anuas. Tá beirt pháistí acu.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(a) An fhaisnéis atá tugtha in úsáid agat, scríobh dhá athrú beatha a tharla don bheirt acu, Tomás agus Diana.

1. ____________________ [1]

2. ____________________ [1]

(b) Sainaithin an cineál caidrimh idir:

Tomás agus Diana ____________________ [1]

Diana agus a cuid páistí ____________________ [1]

(c) Is í meánaosacht an chéim beatha ina bhfuil Tomás agus Diana.

Pléigh patrún ionchais na forbartha sóisialta sa chéim beatha seo.

____

____

____

____

____

____________________ [3]

(d) Tá cóir leighis á fáil ag Diana le haghaidh ailse chíche. Ar na fo-iarmhairtí féideartha a bhaineann leis an chóir leighis tá tuirse, tinneas agus caillteanas gruaige.

(i) Pléigh an dóigh a gcuirfeadh tinneas isteach ar fhorbairt shóisialta Diana.

[3]

(ii) Bain úsáid as na ceannteidil thíos leis an dóigh a mhíniú a bhféadfadh cairde Diana cuidiú léi déileáil leis an tinneas atá uirthi.

Tacaíocht mhothúchánach

[2]

Tacaíocht phraiticiúil

[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(e)

Tá Tomás ag dul ar scor ón phost aige mar phéintéir agus maisitheoir.

(i) Luacháil an dóigh a bhféadfadh scor dul i bhfeidhm ar fhorbairt phearsanta Thomáis.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[12]

(ii) Mínigh an dóigh a bhféadfadh an Biúró Comhairle Saoránach cuidiú le Tomás déileáil leis an scor aige.

[2]

(f) Pléigh an dóigh a bhféadfadh tionchar diúltach a bheith ag aois Thomáis ar a fhéinchoincheap.

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

3 Tá Alec, atá 84 bliain d'aois, ina chónaí leis féin ó fuair a bhean chéile bás sé mhí ó shin.

(a) Is í seanaosacht an chéim beatha ina bhfuil Alec

atá ________ + bliain.

[1]

(b) An fhaisnéis atá tugtha in úsáid agat, sainaithin an t-athrú beatha a tharla do Alec le déanaí.

____ [1]

(c) Pléigh patrún ionchais na forbartha sóisialta sa tseanaosacht.

____

____

____

____

____

____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d)

Is í Sarah, atá 24 bliain d'aois, gariníon Alec agus tá sí ag dul ar imirce chun na hAstráile.

Pléigh an dóigh a bhféadfadh imirce dul i bhfeidhm ar fhorbairt intleachtúil, mhothúchánach agus shóisialta Sarah.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[9]

(e) Pléigh cineál difriúil amháin de thacaíocht a d'fhéadfadh gach ceann acu seo a leanas a thabhairt do Sarah le cuidiú léi déileáil leis an imirce.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Banc

[3]

A cuid cairde

[3]

A teaghlach

[3]

(f) Mínigh an dóigh a mbeadh tionchar dearfach ag cultúr/eitneacht Sarah ar a féinchoincheap.

[2]

(g) Tá Jason, deartháir óg Sarah, ag imeacht ón bhaile le tosú ar an choláiste.

Anailísigh an dóigh a mbeadh tionchar ag tosú ar an choláiste ar fhorbairt phearsanta Jason.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[12]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.